

Poznaj swoje prawa

Biuletyn

z zakresu wiedzy o sposobach eksmisji sprawcy przemocy domowej

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJACEJ PODCZAS
UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

przygotowany w ramach zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2022 roku punktu
nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji na
terenie powiatu Łosickiego.

Osoby, które doświadczają przemocy domowej ze strony innej osoby wspólnie zajmującej mieszkanie mogą ubiegać się o eksmisję takiej osoby.

Eksmisja sprawcy z mieszkania zajmowanego wspólnie z ofiarą przemocy jest formą pomocy - przynajmniej doraźnie - skuteczniejszą od postępowania karnego.

Eksmisja może odbyć się w oparciu o:

I. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2021.1249 t.j.)

Z dniem 30 listopada 2020 r. w życie weszły przepisy regulujące nowy rodzaj postępowania nieprocesowego mający za przedmiot sprawy o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie- do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania oraz jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania oraz jego bezpośredniego otoczenia.

Zgodnie z przywołaną ustawą przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Wniosek taki

**BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJĄCEJ PODCZAS
UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH**

przygotowany w ramach zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2022 roku punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji na terenie powiatu Łosickiego.

może być złożony przeciwko małżonkowi, a także przeciwko innemu członkowi rodziny wspólnie zajmującemu mieszkanie.

Celem dokonania eksmisji sprawcy przemocy w rodzinie należy złożyć w sądzie rejonowym właściwym według miejsca zamieszkania, wniosek o zobowiązanie sprawcy przemocy w rodzinie do opuszczenia mieszkania i/lub zakazania zbliżania się do mieszkania. Wniosek taki można złożyć na odpowiednim formularzu dostępnym m.in. na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości (Załącznik do Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2020 r. (poz. 2106)

Złożenie wniosku jest wolne od opłat.

W uzasadnieniu wniosku należy wyraźnie i konkretnie opisać sytuację, które wskazują na to, że sprawca wypełnił swoim zachowaniem przesłanki wynikające z omówionej powyżej definicji przemocy w rodzinie, jak również wyjaśnić, dlaczego jego zachowanie czyni wspólne zamieszkiwanie szczególnie uciążliwym. Co istotne, wniosek może być złożony również wówczas, gdy strony faktycznie nie zajmują już wspólnie lokalu – z różnych przyczyn, jak np. opuszczenie mieszkania przez osobę doświadczającą przemocy z obawy przed działaniem sprawcy, przebywanie sprawcy w hotelu czy areszcie. Nie ma również znaczenia to, komu przysługuje tytuł prawny do lokalu – wniosek może złożyć osoba nie będąca najemcą lokalu, czy jego właścicielem.

Rozprawa powinna odbyć się w terminie miesiąca od dnia wpływu wniosku do sądu. Rozstrzygnięcie zapadnie w formie postanowienia, które staje się skuteczne i wykonalne z chwilą jego ogłoszenia, co ma na celu jak najszybszą egzekucję orzeczenia.

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJĄCEJ PODCZAS UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

przygotowany w ramach zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2022 roku punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji na terenie powiatu Łosickiego.

II. ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U.2022.172 t.j).

Art. 13 ust. 2 ww. ustawy stanowi, że współlokator może wytoczyć powództwo o nakazanie przez sąd eksmisji małżonka, rozwiedzionego małżonka lub innego współlokatora tego samego lokalu, jeżeli ten swoim rażąco nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie.

Przepis ten ma zastosowanie jedynie do takich lokali, które małżonkowie, byli małżonkowie zajmują wspólnie jako lokatorzy w rozumieniu przepisu art. 2 ust. 1 pkt. 1 ww. ustawy, a więc używają lokal jako najemcy lub na podstawie innego tytułu prawnego bez posiadania prawa własności.

Zgodnie z powołanym przepisem pozew o **eksmisję z uwagi na rażąco naganne postępowanie uniemożliwiające wspólne zamieszkiwanie** można złożyć przeciwko małżonkowi, byłemu małżonkowi oraz innemu współlokatorowi tego samego lokalu.

Pozew należy złożyć w wydziale cywilnym sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania pozwanego. Opłata sądowa od pozwu wynosi 200 zł. Jeżeli strona nie jest w stanie ponieść opłaty, należy złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJACEJ PODCZAS UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

przygotowany w ramach zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2022 roku punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji na terenie powiatu Łosickiego.

III. ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U.2020.1359 t.j.).

Art. 58 § 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nakłada na sąd orzekający o rozwodzie obowiązek wydania rozstrzygnięcia o sposobie korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania przez czas wspólnego w nim zamieszkiwania rozwiedzionych małżonków. W wypadkach wyjątkowych, gdy jeden z małżonków swym **rażąco nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie**, sąd może nakazać jego eksmisję na żądanie drugiego małżonka.

Oznacza to, że w trakcie procesu rozwodowego małżonek może żądać nakazania eksmisji drugiego małżonka niezależnie od tytułu prawnego uprawniającego do wspólnego zajmowania lokalu. Nie można jednakże orzec eksmisji małżonka, któremu przysługuje prawo do lokalu stanowiącego jego majątek osobisty.

Orzeczenie eksmisji byłego małżonka w wyroku rozwodowym nie przesądza o sposobie podziału majątku wspólnego. Może się zatem okazać, że w wyniku postępowania o podział majątku dorobkowego, mieszkanie przypadnie temu małżonkowi, który był z niego uprzednio eksmitowany.

Okres ochronny dla lokatora z nakazem eksmisji

Wyroków sądowych nakazujących eksmisję nie wykonuje się w okresie od 1 listopada do 31 marca roku następnego włącznie, jeżeli osobie eksmitowanej nie wskazano lokalu, do którego ma nastąpić przekwaterowanie.

Nie dotyczy to jednak wyroków:

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJĄCEJ PODCZAS
UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

przygotowany w ramach zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2022 roku punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji na terenie powiatu Łosickiego.

- w których powodem eksmisji jest stosowanie przemocy w rodzinie lub wykraczanie w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi domowemu, albo niewłaściwe zachowanie czyniące uciążliwym korzystanie z innych lokali w budynku;
- gdy zajęcie lokalu nastąpiło bez tytułu prawnego.

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJĄCEJ PODCZAS
UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

przygotowany w ramach zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2022 roku punktu
nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji na
terenie powiatu Łosickiego.